

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om laddare

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om laddare (RP 134/2015 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Marianne Kivistö, social- och hälsovårdsministeriet
- polisöverinspektör Pekka Aho, inrikesministeriet
- jurist Pekka Timonen, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
- jurist Jyrki Suihkonen, Fackförbundet Pro rf
- ordförande för brytningssektionen Jon Willberg, Infra rf
- branschchef Markku Leskinen, Företagarna i Finland rf
- professor emeritus Ranan Rimón.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- Finlands näringsliv rf
- Byggnadsförbundet rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen en ny lag om laddare. Lagen ska innehålla mera ingående bestämmelser än den gällande lagen om beviljande, förnyande och återkallande av kompetensbrev för laddare, alltså personer som utför sprängningsarbete. Dessutom ska den innehålla bestämmelser om kompetensbrevens giltighetstid, registret över kompetensbrev, utlämnande av uppgifter i registret, vissa undantag från bestämmelserna om beviljande av kompetensbrev och bestämmelser om vissa rättigheter och skyldigheter i fråga om anmälningar. Genom lagen upphävs den gällande lagen om laddare.

Betänkande AjUB 2/2016 rd

En allmän målsättning med propositionen är att förbättra säkerheten för personer som utför sprängningsarbete liksom den allmänna säkerheten i samband med sprängningsarbete genom att förtydliga och modernisera bestämmelserna.

Lagen avses träda i kraft den 1 september 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Med laddare avses en person som utför sprängningsarbete. Personer inom laddaryrket använder och hanterar sprängämnen som när de används ovarsamt eller på fel sätt kan ge upphov till inte bara stor materiell skada utan också till hälsorisker eller livsfara både för den som utför sprängningsarbetet och för andra personer som befinner sig i sprängningsområdet. Det är viktigt såväl från arbetarskyddssynpunkt som med tanke på den allmänna säkerheten att sprängningsarbete utförs av personer som är yrkesmässigt kvalificerade och har lämpliga personliga egenskaper.

Syftet med propositionen är att reformera lagstiftningen om laddare så att den blir en tidsenlig helhet som uppfyller grundlagens krav. Syftet är att förbättra säkerheten för personer som utför sprängningsarbete och den allmänna säkerheten i samband med sprängningsarbete genom tydligare bestämmelser.

Sammantaget anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande synpunkter och ändringsförslag.

Den gällande regleringen om laddare består av lagen om laddare och av förordningar av statsrådet och social- och hälsovårdsministeriet. I förordningarna finns det bestämmelser om villkoren för erhållande av kompetensbrev, om den myndighet som beviljar kompetensbrev och om den utbildning som krävs. I lagen om laddare finns de grundläggande bestämmelserna om kompetensbrev för laddare och om beviljande av, giltighetstid för och återkallande av kompetensbrev. I lagen ingår också bestämmelser om laddarnas rätt att hantera sprängämnen och om registret över laddare.

Enligt 2 § 3 mom. i lagen om laddare (219/2002) kan ett kompetensbrev återkallas antingen helt eller delvis, om kompetenskraven inte längre är uppfyllda. Den vanligaste orsaken till att ett kompetensbrev återkallas är att innehavaren inte längre till sin hälsa eller övriga egenskaper lämpar sig för arbetet som laddare. Hälsotillståndet visas genom ett läkarintyg. Den gällande lagen om laddare innehåller inte några bestämmelser om vad som avses med övriga egenskaper och hur lämpligheten ska fastställas utifrån dem.

Bestämmelserna om laddarens arbete utgör ett ingrepp i en persons rättsliga ställning. I sin nuvarande form uppfyller lagen om laddare inte kravet på att bestämmelserna ska vara exakta och noggrant avgränsade, vilket hör till de allmänna förutsättningarna för begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna. Utskottet anser att uppdateringen av bestämmelserna så att de uppfyller grundlagens krav är en behövlig och viktig reform.

Betänkande AjUB 2/2016 rd

Regeringen föreslår att giltighetstiden för kompetensbrev ändras från tio till fem år. En förutsättning för att förlänga giltighetstiden är genomgång av en repetitionskurs. I framtiden kommer således de som utför sprängningsarbete att oftare och mer regelbundet än i dag få information om ändringar i lagstiftningen och om nya bestämmelser och föreskrifter samt om trygga arbetsmetoder och om sprängämnen och deras egenskaper. Utskottet anser att det är behövt att laddare regelbundet utvecklar och upprätthåller sin kompetens när man beaktar hur krävande och farligt arbetet är och understöder därför reformen.

DETALJMOTIVERING

5 §. Beviljande av kompetensbrev. Enligt 1 mom. beviljas kompetensbrev av regionförvaltningsverket. I motiven sägs det att närmare bestämmelser om den behöriga myndigheten ska utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. I dag finns närmare bestämmelser i social- och hälsovårdsministeriets förordning om den myndighet som beviljar kompetensbrev för laddare och om den utbildning som krävs för erhållande av kompetensbrev (124/2002). När den nya lagen trätt i kraft finns de närmare bestämmelserna i social- och hälsovårdsministeriets förordning om verksamhetsområdena för regionförvaltningsverkens ansvarsområden för arbetarskyddet (1494/2015). Bemyndigandet att utfärda förordning finns i 6 § 2 mom. i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009).

I 2 mom. föreskrivs det om förutsättningarna för att få kompetensbrev. Enligt 3 mom. får bestämmelser om hur uppfyllandet av förutsättningarna för beviljande av kompetensbrev ska verifieras utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om ansökan om kompetensbrev finns i 11 § i den föreslagna lagen. Enligt 1 mom. söks kompetensbrev för laddare hos regionförvaltningsverket. Till ansökan ska fogas de utredningar som behövs för att visa att villkoren är uppfyllda. Enligt 2 mom. får närmare bestämmelser om de utredningar som ska fogas till ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt uppgift avses med bemyndigandena i både 5 § 3 mom. och 11 § 2 mom. ett bemyndigande att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om hur man kontrollerar att de villkor som avses i 5 § 2 mom. är uppfyllda. Utskottet anser att bemyndigandet i 5 § 3 mom. följaktligen är onödigt och föreslår att det stryks.

7 §. Upptredande som förutsätts av laddare. Enligt 1 mom. 3 punkten uppfyller en person inte lämplighetskravet i 5 § 2 mom. 3 punkten om han eller hon under de senaste tre åren genom en lagkraftvunnen dom har dömts till bötesstraff för de brott som anges i punkten. En ytterligare förutsättning är att gärningen eller gärningarna visar att han eller hon är uppenbart olämplig att arbeta som laddare eller att arbeta med eller inneha explosiva varor.

En person uppfyller inte kravet på gott anseende i 1 mom. 3 punkten bl.a. om han eller hon har dömts till bötesstraff för brott mot bestämmelserna om explosiva varor enligt 44 kap. 11 § eller för ovarsam hantering enligt 44 kap. 12 § i strafflagen. Utskottet anser att brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen enligt 44 kap. 13 § i strafflagen till sin karaktär och allvarighet är jämfällbart med dessa brott och föreslår att brottet tas in i förteckningen.

Betänkande AjUB 2/2016 rd

15 §. Återkallande av kompetensbrev. Enligt 2 mom. får regionförvaltningsverket återkalla ett kompetensbrev, om laddaren inte längre uppfyller villkoren enligt 5—7 § eller om laddaren har brutit mot lagen om laddare, arbetarskyddslagen (738/2002) eller de bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem i sådan verksamhet som förutsätter kompetensbrev. Om de brister eller försummelser som avses i 2 mom. 1 och 2 punkten kan rättas till, ska regionförvaltningsverket enligt 3 mom. ge kompetensbrevets innehavare en frist inom vilken bristen eller försummelsen ska avhjälpas.

När det gäller bestämmelser om näringsverksamhet har grundlagsutskottet i sin praxis ansett att återkallande av tillstånd får mer kännbara följder än avslag på tillståndsansökan, eftersom återkallandet innebär ett ingrepp i den enskildes rättsliga ställning (se GrUU 13/2013 rd). Utskottet har därför ansett att proportionaliteten kräver att möjligheten att återkalla tillstånd binds vid allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser och vid att eventuella anmärkningar och varningar till tillståndsinnehavaren inte har lett till korrigerande av brister i verksamheten.

Utskottet föreslår att 2 mom. kompletteras så att ett kompetensbrev får återkallas, om laddaren inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande på grund av väsentligt förändrade omständigheter eller om laddaren på ett väsentligt sätt har brutit mot de lagar som nämns i 2 punkten eller bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 134/2015 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om laddare

I enlighet med riksdagens besluts föreskrivs:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om laddares rättigheter och skyldigheter, förutsättningarna för att bevilja, förnya och återkalla kompetensbrev för laddare och kompetensbrevets giltighets-

Betänkande AjUB 2/2016 rd

tid. I lagen finns dessutom bestämmelser om ett register över kompetensbrev för laddare och om utlämnande av uppgifter ur registret.

Denna lag tillämpas inte på tjänsteuppdrag inom polisen eller räddningsverket. Lagen tillämpas inte heller på militära övningar och militär utbildning enligt utbildningsprogram som antecknats i tjänstgöringsprogrammet eller annars bestäms särskilt eller på arbete i omedelbar anslutning därtill som anställda hos försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet, värnpliktiga och personer som fullgör frivillig militärtjänst för kvinnor utför på order av eller i tjänstgöring vid försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet, när det huvudsakliga syftet är att träna de särskilda färdigheter som behövs inom militär verksamhet.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *laddare* en person som har giltigt kompetensbrev för laddare och som utför sprängningsarbete,
- 2) *sprängningsarbete* arbete som omfattar hantering, användning och förvaring av explosiva varor eller upprättande av tändsystem,
- 3) *brytningsarbete* lösgörande av berg eller mineraler och arbete som anknyter till detta,
- 4) *laddningsarbete* placering av explosiva varor i sprängningsobjektet,
- 5) *arbete ovan jord* sprängnings- och brytningsarbete som utförs ovanför markytan.

3 §

Rätt att utföra sprängningsarbete

Sprängningsarbete får utföras av den som innehar ett sådant giltigt kompetensbrev för laddare som finns infört i registret över kompetensbrev för laddare. Explosiva varor får, på det sätt som bestäms särskilt, hanteras och användas också av andra personer som uppnått myndighetsåldern och som står under direkt överinseende av en laddare.

Vid behov får explosiva varor, på det sätt som bestäms särskilt, förstöras också av andra personer än de som avses i 1 mom.

4 §

Kompetensbrev för laddare

Kompetensbrev för laddare är

- 1) kompetensbrev för laddare med kompetens att avfyr effekter,
- 2) kompetensbrev för yngre laddare,
- 3) kompetensbrev för äldre laddare,
- 4) kompetensbrev för överladdare,
- 5) kompetensbrev för ansvarig sprängarbetsledare.

Kompetensbrev kan beviljas också så att de gäller endast begränsade delområden av sprängningsarbete eller sprängningsarbete endast under specificerade förhållanden. Närmare bestäms

Betänkande AjUB 2/2016 rd

melser om vilka dessa delområden av sprängningsarbete och förhållanden vid sprängningsarbete är får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Beviljande av kompetensbrev

Kompetensbrev för laddare beviljas av regionförvaltningsverket.

Kompetensbrev för laddare kan beviljas en sökande som

- 1) har fyllt 20 år,
- 2) är lämplig med hänsyn till hälsotillståndet,
- 3) har gott anseende,
- 4) har utbildning som ger kompetens, och
- 5) har tillräcklig arbetserfarenhet.

~~Bestämmelser om hur uppfyllandet av förutsättningarna för beviljande av kompetensbrev ska verifieras kan utfärdas genom förordning av statsrådet.~~

6 §

Påvisande av hälsotillstånd

Att den som ansöker om kompetensbrev är lämplig med hänsyn till hälsotillståndet i enlighet med 5 § 2 mom. 2 punkten påvisas med ett läkarutlåtande som utfärdats för honom eller henne tidigast tre månader innan ansökan ges in.

Regionförvaltningsverket har rätt att få ett läkarutlåtande också vid andra tillfällen än i samband med att ett kompetensbrev beviljas eller förnyas, om det finns skäl att ifrågasätta personens lämplighet som laddare.

7 §

Upptredande som förutsätts av laddare

Den som ansöker om kompetensbrev för laddare uppfyller inte förutsättningen enligt 5 § 2 mom. 3 punkten om han eller hon på grund av en eller flera gärningar som visar att han eller hon är uppenbart olämplig att arbeta som laddare eller arbeta med eller inneha explosiva varor

1) under de senaste tio åren genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelsestraff på mer än två år,

2) under de senaste fem åren genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelsestraff på högst två år,

3) under de senaste tre åren genom en lagakraftvunnen dom har dömts till bötesstraff för deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet enligt 17 kap. 1 a § i strafflagen (39/1889), för sexualbrott enligt 20 kap. 1, 2, 4, 5, 5 a, 6, 7, 7a, 8, 8 a–8 c, 9 eller 9 a §, för olaga hot enligt 25 kap. 7 § eller olaga förföljelse enligt 25 kap. 7 a §, för sabotage enligt 34 kap. 1 §, för terroristbrott enligt 34 a kap. 1–4, 4 a–4 c eller 5 §, för skjutvapenbrott enligt 41 kap. 1 §, för brott mot bestämmelserna om explosiva varor enligt 44 kap. 11 §, eller ovarsam hantering enligt 44

Betänkande AjUB 2/2016 rd

kap. 12 § eller brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen enligt 44 kap. 13 § eller för arbetsbrott enligt 47 kap. 1–3, 3 a, 4–6 eller 6 a § i den lagen,

4) minst tre gånger under de senaste två åren genom en lagakraftvunnen dom har dömts till bötesstraff för misshandel enligt 21 kap. 5 § i strafflagen, för trafikbrott enligt 23 kap. 1–4 § eller för narkotikabrott enligt 50 kap. 1 § i den lagen, eller

5) under de senaste fem åren upprepade gånger har åsidosatt väsentliga krav på säkerheten vid sprängningsarbete.

Den som ansöker om kompetensbrev uppfyller inte, utöver vad som avses i 1 mom., förutsättningen enligt 5 § 2 mom. 3 punkten om den sökande på grund av sitt levnadssätt eller beteende som äventyrar sökandens egen eller andras säkerhet eller på grund av annan tidigare verksamhet måste anses uppenbart olämplig att arbeta som laddare eller arbeta med eller inneha explosiva varor.

8 §

Utbildning som krävs av laddare

För att uppfylla förutsättningen enligt 5 § 2 mom. 4 punkten ska en sökande genomgå grundkursen för laddare och därefter avlägga ett förhör. En förutsättning för förnyande av kompetensbrev är genomgång av en repetitionskurs.

Kursanordnaren ska utse en kursledare för varje grund- och repetitionskurs för laddare. Kursledaren ska i god tid, senast 14 dagar innan kursen inleds, meddela regionförvaltningsverket om kursen. Till anmälan ska fogas det material som regionförvaltningsverket har fastställt. Om någon anmälan inte görs har regionförvaltningsverket rätt att framställa en anmärkning om detta hos utbildningsanordnaren. Regionförvaltningsverket eller den som verket förordnar har rätt att delta i kurserna i syfte att styra och övervaka utbildningen.

Regionförvaltningsverket övervakar det förhör som avläggs efter avslutad grundkurs för laddare och förhöret ska ordnas på ett sätt som regionförvaltningsverket har godkänt. En sakkunnig som regionförvaltningsverket har godkänt kan bistå vid förhöret.

I samband med förhöret tas en förhørsavgift och vid behov de övriga kostnader som förhöret ger upphov till ut hos den som deltar i förhöret. Som grund för bestämmande av förhørsavgiften används de kostnader anordnandet av förhöret ger upphov till.

I anslutning till social- och hälsovårdsministeriet finns nämnden för laddarutbildning, som verkar som sakkunnigorgan i frågor som gäller laddarutbildning.

Närmare bestämmelser om innehållet i grund- och repetitionskurser för laddare, nämnden för laddarutbildning, kursledare, anordnande av förhör, sakkunniga och de avgifter som tas ut i samband med förhör får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Arbetserfarenhet som krävs av laddare

För kompetensbrev för laddare med kompetens att avfyra effekter krävs minst sex månaders arbetserfarenhet som laddare med kompetens att avfyra effekter.

För kompetensbrev för yngre laddare krävs minst sex månaders arbetserfarenhet som yngre laddare.

Betänkande AjUB 2/2016 rd

För kompetensbrev för äldre laddare krävs minst 12 månaders erfarenhet av sprängnings- och brytningsarbete. Minst tre månader av arbetserfarenheten ska innefatta sprängningsarbete som förutsätter äldre laddares kompetens.

Kompetensbrev för överladdare kan beviljas en innehavare av kompetensbrev för äldre laddare. För kompetensbrev för överladdare krävs minst 18 månaders erfarenhet av sprängnings- och brytningsarbete som äldre laddare. Minst tre månader av arbetserfarenheten ska innefatta sprängningsarbete som förutsätter överladdares kompetens.

Kompetensbrev för ansvarig sprängarbetsledare kan beviljas en innehavare av kompetensbrev för överladdare. För kompetensbrev för ansvarig sprängarbetsledare krävs minst 24 månaders erfarenhet av sprängnings- och brytningsarbete som förutsätter överladdares kompetens inom ett bebott område. Minst tre månader av arbetserfarenheten ska innefatta sprängnings- och brytningsarbete ovan jord.

Närmare bestämmelser om arbetserfarenhetens omfattning och art får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Undantag från kraven på utbildning och arbetserfarenhet

Kompetens enligt 5 § 2 mom. 4 punkten har också den som innehar ett enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer givet beslut om en sådan behörighet för sprängningsarbeten som grundar sig på bevis på formella kvalifikationer utfärdade i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Beslutet fattas av regionförvaltningsverket.

Kompetensbrev för äldre laddare kan, trots att sökanden inte har genomgått grundkursen för laddare, beviljas den som har avlagt diplomingenjör-, ingenjör- eller teknikerexamen eller någon annan motsvarande teknisk examen, som utifrån sin utbildning och yrkesskicklighet har tillräckliga kunskaper för kompetensbrevet och som har avlagt det förhör som krävs för kompetensbrev för äldre laddare. En förutsättning är då dessutom att sökanden har minst 12 månaders praktisk erfarenhet av sprängnings- och brytningsarbete.

Kompetensbrev för överladdare kan beviljas en innehavare av kompetensbrev för äldre laddare. Sökanden ska ha tillräckliga kunskaper enligt 2 mom. och ha avlagt det förhör som krävs för kompetensbrev för överladdare. För kompetensbrev för överladdare krävs dessutom minst 18 månaders mångsidig erfarenhet av sprängnings- och brytningsarbete som äldre laddare.

Kompetensbrev för ansvarig sprängarbetsledare kan beviljas den som har tillräckliga kunskaper enligt 2 mom. och som har genomgått en kurs för ansvarig sprängarbetsledare och avlagt det förhör som krävs för kompetensbrev. För kompetensbrev för ansvarig sprängarbetsledare krävs minst 24 månaders erfarenhet av sprängnings- och brytningsarbete som överladdare inom ett bebott område. Minst sex månader av arbetserfarenheten ska innefatta praktiskt sprängnings- och brytningsarbete ovan jord. Dessutom krävs avklarad kurs för yngre laddare, om personen inte har kompetensbrev för äldre laddare eller överladdare.

Betänkande AjUB 2/2016 rd

11 §

Ansökan om kompetensbrev

Kompetensbrev för laddare söks hos regionförvaltningsverket. Till ansökan ska fogas de utredningar som behövs för att visa att förutsättningarna för beviljande av kompetensbrev uppfylls.

Närmare bestämmelser om de utredningar som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Säkerhetsutredning

Innan regionförvaltningsverket, som utfärdar kompetensbrev för laddare, utfärdar ett kompetensbrev ska det inhämta en begränsad säkerhetsutredning av person enligt säkerhetsutredningslagen (726/2014) om den som ansökt om kompetensbrev, om inte sökanden visar upp ett intyg över säkerhetsutredning som utfärdats i enlighet med den lagen.

13 §

Kompetensbrevets giltighet

Kompetensbrev för laddare beviljas för högst fem år i sänder. Kompetensbrevet är giltigt i hela landet. Kompetensbrevets giltighet upphör när laddaren fyller 68 år.

14 §

Förnyande av kompetensbrev

Giltighetstiden för ett kompetensbrev för laddare kan på en ansökan som lämnats in under dess giltighetstid förlängas med fem år. En förutsättning för förlängande av giltighetstiden är att sökanden har genomgått en repetitionskurs enligt 8 § 1 mom.

Om en ansökan som gäller förlängande av giltighetstiden för ett kompetensbrev har anhängiggjorts före kompetensbrevets sista giltighetsdag, får innehavaren fortsätta sin verksamhet utifrån det tidigare kompetensbrevet tills ärendet är avgjort. Sökanden ska trots det delta i en repetitionskurs medan kompetensbrevet fortfarande är giltigt.

Om den repetitionskurs som utgör en förutsättning för förlängande av giltigheten för ett kompetensbrev ställs in av skäl som är oberoende av sökanden, har sökanden rätt att av grundad anledning få giltighetstiden för kompetensbrevet förlängd med högst sex månader från det att kompetensbrevets giltighet upphört. Förlängd giltighetstid söks hos regionförvaltningsverket.

Den som inte har förnyat sitt kompetensbrev under dess giltighetstid eller under den förlängda giltighetstiden, kan beviljas ett nytt kompetensbrev genom att visa upp ett intyg över genomgången repetitionskurs och avlagt förhör för laddare.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förnyande av kompetensbrev får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande AjUB 2/2016 rd

15 §

Återkallande av kompetensbrev

Regionförvaltningsverket ska återkalla ett kompetensbrev för laddare, om

- 1) innehavaren av kompetensbrevet själv begär det, eller
- 2) felaktiga uppgifter har lämnats i ansökan och uppgifterna väsentligt har påverkat beviljandet av kompetensbrevet.

Regionförvaltningsverket kan återkalla ett kompetensbrev för laddare, om

1) laddaren inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande enligt 5–7 § **på grund av väsentligt förändrade omständigheter**, eller

2) laddaren **på ett väsentligt sätt** har brutit mot denna lag, arbetarskyddslagen (738/2002) eller de bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem i sådan verksamhet som förutsätter kompetensbrev.

Om de brister eller försummelser som avses i 2 mom. kan rättas till, ska regionförvaltningsverket för innehavaren av kompetensbrevet sätta ut en frist inom vilken bristen eller försummelsen ska avhjälpas. Regionförvaltningsverket kan återkalla giltigheten för kompetensbrevet, om innehavaren inte har rättat till bristen eller försummelsen inom utsatt tid.

Giltigheten för ett kompetensbrev återkallas för högst 12 månader eller tills vidare. Innehavaren ska omedelbart överlåta kompetensbrevet till regionförvaltningsverket.

Regionförvaltningsverket kan i sitt beslut bestämma att beslutet om återkallande ska iakttas trots att ändring sökts.

Regionförvaltningsverket återlämnar kompetensbrevet till dess innehavare på ansökan efter det att den tid som utsatts i beslutet har löpt ut. Kompetensbrev vars giltighet har återkallats tills vidare söks på det sätt som föreskrivs i 11 §.

16 §

Temporärt återkallande av kompetensbrev

I brådskande fall kan regionförvaltningsverket temporärt återkalla giltigheten för ett kompetensbrev för laddare om det till verkets kännedom kommit sådana väsentliga omständigheter som kan leda till återkallande av giltigheten för kompetensbrevet.

Om den möjlighet att bli hörd som ges kompetensbrevets innehavare skulle äventyra arbetarskyddet i sprängningsarbetet eller den allmänna säkerheten, kan regionförvaltningsverket låta bli att höra innehavaren. Ett temporärt återkallande av giltigheten för ett kompetensbrev meddelas för högst tre månader. Regionförvaltningsverket kan bestämma att ett beslut om temporärt återkallande ska iakttas trots att ändring sökts.

Innehavaren ska omedelbart till regionförvaltningsverket överlåta ett kompetensbrev vars giltighet har återkallats temporärt.

Betänkande AjUB 2/2016 rd

17 §

Anmärkning

Regionförvaltningsverket ska i stället för att återkalla eller temporärt återkalla giltigheten för ett kompetensbrev meddela innehavaren en anmärkning, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att återkalla eller temporärt återkalla giltigheten för kompetensbrevet.

18 §

Anmälningsskyldighet för innehavare av kompetensbrev

En innehavare av kompetensbrev för laddare ska utan dröjsmål meddela regionförvaltningsverket sådana förändringar i lämpligheten med hänsyn till hälsotillståndet som hindrar honom eller henne från att arbeta som laddare.

19 §

Arbetsgivares rätt att göra anmälan

Arbetsgivaren för en innehavare av kompetensbrev för laddare har rätt att informera regionförvaltningsverket om sådana omständigheter som kan påverka kompetensbrevets giltighet och som kommit till arbetsgivarens kännedom. Informationen ska lämnas skriftligen.

20 §

Polisens anmälningsskyldighet

Polisen ska utan dröjsmål informera regionförvaltningsverket om sådana väsentliga omständigheter som kan påverka giltigheten för ett kompetensbrev för laddare och som kommit till dess kännedom.

21 §

Rätt för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården att göra anmälan

Trots bestämmelserna om sekretess har läkare och andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården rätt att göra en anmälan hos regionförvaltningsverket om han eller hon av grundad anledning utifrån en persons patientuppgifter och efter att ha träffat personen anser att denne på basis av sitt hälsotillstånd eller uppträdande är olämplig att arbeta som laddare.

Närmare bestämmelser om anmälningsförfarandet och innehållet i anmälan samt om den personal vid regionförvaltningsverket som har rätt att behandla anmälningarna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande AjUB 2/2016 rd

22 §

Registret över kompetensbrev för laddare

Regionförvaltningsverket för ett register över kompetensbrev för laddare för att främja arbetarskyddet och utöva lämplig tillsyn. I registret införs

- 1) namn och identifikationsuppgifter för kompetensbrevets innehavare,
 - 2) omfattningen av de rättigheter som framgår av kompetensbrevet och kompetensbrevets giltighetstid,
 - 3) uppgifter om innehavarens hälsotillstånd,
 - 4) uppgifter om innehavarens utbildning, avlagt förhör och arbetserfarenhet,
 - 5) uppgift om återkallande av giltigheten för ett kompetensbrev,
 - 6) uppgift om temporärt återkallande av giltigheten för ett kompetensbrev
 - 7) uppgift om en anmärkning som regionförvaltningsverket meddelat med stöd av 17 §.
- Uppgifterna i registret bevaras i fem år efter det att kompetensbrevet upphört att gälla.

23 §

Utlämnande av uppgifter, behandling av personuppgifter och den registrerades rättigheter

Regionförvaltningsverket kan trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter enligt 22 § till andra myndigheter för utförande av deras lagstadgade uppgifter samt till myndigheter i en medlemsstat i Europeiska unionen eller en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för skötseln av uppgifter som gäller beviljande och kontroll av kompetensbrev. Uppgifterna får lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning eller på något annat elektroniskt sätt.

Bestämmelser om offentligheten för de uppgifter som införts i registret och om utlämnande av uppgifter finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Bestämmelser om behandlingen av personuppgifter och om den registrerades rättigheter finns i personuppgiftslagen (523/1999).

24 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om underkännande i ett förhör för laddare får begäras på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003).

Beslut med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som meddelats av regionförvaltningsverket får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande eller temporärt återkallande av eller anmärkning i fråga om kompetensbrev får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Andra beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Betänkande AjUB 2/2016 rd

25 §

Straffbestämmelse

Den som avsiktligt eller av oaktsamhet utför sprängningsarbete utan att ha rätt till det enligt 3 § 1 mom. ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *laddarförseelse* dömas till böter.

26 §

Dispens

Regionförvaltningsverket kan av särskilda skäl i enskilda fall bevilja den som fyllt 68 år rätt att arbeta som laddare. Dessutom kan regionförvaltningsverket av särskilda skäl i enskilda fall bevilja den som förvärvat laddares kompetens i utlandet att arbeta som laddare, fast denne inte innehar ett beslut enligt 10 § 1 mom.

27 §

Medförande av kompetensbrev och skyldighet att visa upp det

Den som innehar ett kompetensbrev ska medföra det när han eller hon utför sprängningsarbete.

28 §

Tillsyn

Regionförvaltningsverket utövar tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas i enlighet med lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

29 §

Formulär för kompetensbrev

Regionförvaltningsverket fastställer formulär för kompetensbrev för laddare.

30 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om laddare (219/2000).

En person som hade kompetensbrev för laddare när denna lag trädde i kraft får fortsätta utföra sprängningsarbete i enlighet med kompetensbrevet så länge det är i kraft dock högst fem år efter det att lagen trädde i kraft.

Betänkande AjUB 2/2016 rd

Närmare bestämmelser om hur den kompetens som gällde när denna lag trädde i kraft omvandlas till kompetens enligt denna lag får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors 1.4.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tarja Filatov sd
vice ordförande Heli Järvinen gröna
medlem Juho Eerola saf
medlem Pertti Hakanen cent
medlem Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Reijo Hongisto saf
medlem Anna Kontula vänst
medlem Jaana Laitinen-Pesola saml
medlem Leena Meri saf
medlem Merja Mäkisalo-Ropponen sd
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Martti Talja cent
medlem Juhana Vartiainen saml
medlem Eerikki Viljanen cent
ersättare Antero Laukkanen kd
ersättare Jari Myllykoski vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Marjaana Kinnunen.